Sporočilo Komisije, objavljeno v skladu s členom 27(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 v zadevi AT.40153 – Klavzule o priznavanju največjih ugodnosti v zvezi z e-knjigami in povezane zadeve

(2017/C 26/02)

1. UVOD

(1) Kadar namerava Komisija sprejeti sklep, v katerem zahteva odpravo kršitve, in kadar zadevne stranke predlagajo zaveze, da bodo upoštevale pomisleke, ki jih je v predhodni oceni izrazila Komisija, lahko ta v skladu s členom 9 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe ([1]) odloči, da postanejo te zaveze za podjetja zavezujoče. Tak sklep se lahko sprejme za omejeno obdobje z ugotovitvijo, da Komisija nima več razlogov za ukrepanje.

(2) Komisija v skladu s členom 27(4) navedene uredbe objavi kratek povzetek zadeve in glavno vsebino zavez. Zainteresirane strani lahko svoje pripombe predložijo v roku, ki ga določi Komisija.

2. POVZETEK ZADEVE

(3) Komisija je 9. decembra 2016 sprejela predhodno oceno v smislu člena 9(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 glede domnevnih kršitev podjetja Amazon.com, Inc. in z njim povezanih podjetij, vključujoč Amazon EU S.à.r.l., Amazon Media EU S.à.r.l. in Amazon Digital Services Inc. (v nadaljnjem besedilu skupaj: Amazon), v zvezi z maloprodajno distribucijo e-knjig potrošnikom v EGP.

(4) V skladu s predhodno oceno je mogoče, da ima podjetje Amazon prevladujoč položaj na upoštevnih trgih za maloprodajno distribucijo e-knjig v angleškem in nemškem jeziku potrošnikom v EGP. Komisija je v predhodni oceni izrazila pomislek, da bi podjetje Amazon lahko zlorabilo svoj morebitni prevladujoči položaj ter kršilo člen 102 Pogodbe in člen 54 Sporazuma EGP s tem, da od dobaviteljev e-knjig zahteva ([2]), da (i) Amazon obveščajo o ugodnejših ali alternativnih pogojih, ki jih ponujajo drugje, in/ali (ii) podjetju Amazon dajo na voljo pogoje, ki so neposredno ali posredno odvisni od pogojev, ponujenih drugemu trgovcu z e-knjigami na drobno ([3]) (v nadaljnjem besedilu skupaj: paritetne klavzule). Predhodni pomisleki Komisije se osredotočajo na naslednje paritetne klavzule:

(5) Klavzule, ki od dobavitelja e-knjig zahtevajo, da podjetje Amazon obvesti o pogojih za distribucijo e-knjig v okviru določenega poslovnega modela in mu te pogoje tudi ponudi zaradi dobaviteljeve distribucije e-knjig na podlagi tega poslovnega modela prek katerega koli trgovca z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon („pariteta poslovnega modela“).

(6) Klavzule, ki od dobavitelja e-knjig zahtevajo, da podjetju Amazon da na voljo (i) določeno e-knjigo na določenem ozemlju in/ali na določen datum in ob določenem času zaradi distribucije te e-knjige kateremu koli trgovcu z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon („pariteta izbire“), in/ali (ii) katero koli opremo, funkcionalnost, pravilo o uporabi, element ali vsebino ene ali več e-knjig zaradi tega, ker dobavitelj e-knjig to opremo, funkcionalnost, pravilo o uporabi, element ali vsebino za to e-knjigo da na voljo prek trgovca z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon („pariteta opreme“).

([1]) UL L 1, 4.1.2003, str. 1. Z učinkom od 1. decembra 2009 sta člena 81 in 82 Pogodbe ES postala člena 101 in 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Določbe novih členov so vsebinsko povsem enake prejšnjima členoma. V tem sporočilu je treba sklicevanje na člena 101 in 102 PDEU razumeti kot sklicevanje na člena 81 in 82 Pogodbe ES, kadar je to ustrezno.

([2]) Izraz „dobavitelj e-knjig“ se uporablja za vse subjekte, ki imajo potrebne pravice za izdajanje dovoljenj za e-knjige trgovcem z e-knjigami na drobno ali e-knjige prodajajo neposredno potrošnikom. Sami „dobavitelji e-knjig“ vključujejo založnike e-knjig in nekatere posrednike (npr. trgovce na debelo ali agregatorje).

([3]) Izraz „trgovec z e-knjigami na drobno“ za namene tega dokumenta pomeni katero koli osebo ali subjekt, ki zakonito prodaja (ali poskuša zakonito prodajati) e-knjige potrošnikom v eni ali več državah v EGP ali prek katerega dobavitelj e-knjig na podlagi pogodbe o zastopstvu prodaja e-knjige potrošnikom v eni ali več državah v EGP. Dobavitelj e-knjig je trgovec z e-knjigami na drobno, kolikor e-knjige prodaja neposredno potrošnikom ali e-knjige prodaja prek zastopnika na podlagi pogodbe o zastopstvu.

(7) Klavzule, (i) ki od dobavitelja e-knjig zahtevajo, da določi za Amazon zastopniško ceno, ki je na kakršen koli način vezana na zastopniško ceno, ki jo dobavitelj e-knjig določi (ali trgovec z e-knjigami na drobno zaračuna) kakršnemu koli trgovcu z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon, ali na preprodajne cene, ki jih potrošnikom zaračunajo trgovci z e-knjigami na drobno, ki niso Amazon („pariteta zastopniških cen“), in/ali (ii) ki od dobavitelja e-knjig zahtevajo, da podjetju Amazon ponudi kakršno koli promocijsko zastopniško ceno, promocijsko veleprodajno ceno ali promocijske vsebine zaradi tega, ker dobavitelj e-knjig ponuja promocijsko zastopniško ceno, promocijsko veleprodajno ceno ali promocijske vsebine prek trgovca z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon („pariteta promocij“) in/ali (iii) ki določajo „zbir“ kreditnih točk, ki jih lahko Amazon uporablja po lastni presoji za znižanje zastopniških cen za katero koli e-knjigo, ki jo navedeni dobavitelj e-knjig dobavlja podjetju Amazon. Zbir se izračuna na podlagi razlik med zastopniškimi cenami, ki jih določi dobavitelj e-knjig za svoje e-knjige na Amazonu, ter zastopniškimi ali preprodajnimi cenami za te e-knjige, ki so na voljo prek drugih trgovcev z e-knjigami na drobno. Prihodki dobavitelja e-knjig in provizija za podjetje Amazon se izračunajo na podlagi znižane zastopniške cene („določbe o zbiru kreditnih točk“).

(8) Klavzule, ki od dobavitelja e-knjig zahtevajo, da določi podjetju Amazon veleprodajno ceno, ki je na kakršen koli način vezana na veleprodajno/zastopniško ceno, ki jo dobavitelj e-knjig določi kakršnemu koli trgovcu z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon, ali preprodajno ceno, ki jo potrošnikom zaračuna kakršen koli trgovec z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon („pariteta veleprodajnih cen“).

(9) Klavzule, ki od dobavitelja e-knjig zahtevajo, da Amazon obvešča, če ponuja različne alternativne poslovne modele, e-knjige, datume izdaje, opremo, promocije ali nižje veleprodajne in zastopniške cene trgovcem z e-knjigami na drobno, ki niso Amazon („določbe o obveščanju“).

(10) V predhodni oceni je Komisija zavzela predhodno stališče, da bi morda pariteta poslovnega modela in zadevne določbe o obveščanju lahko (i) zmanjšale spodbude dobaviteljev e-knjig, da bi podprli in vlagali v alternativne nove in inovativne poslovne modele, (ii) zmanjšale možnosti in spodbude konkurentov podjetja Amazon, da bi razvijali in diferencirali svojo ponudbo prek takšnih poslovnih modelov, (iii) odvrnile vstop in/ali širitev trgovcev z e-knjigami na drobno, s čimer bi se morda slabila konkurenca na ravni distribucije e-knjig in krepil morebiten že obstoječ prevladujoč položaj podjetja Amazon na trgu.

(11) Poleg tega bi morda lahko pariteta izbire in pariteta opreme (i) zmanjšali spodbude dobaviteljev e-knjig in trgovcev z e-knjigami na drobno, da bi razvijali e-knjige, ki niso sestavljene v glavnem iz besedila, ter preprečili diferenciacijo trgovcev z e-knjigami na drobno, s čimer bi se morda slabila konkurenca na ravni distribucije e-knjig, (ii) slabili konkurenco med trgovci z e-knjigami na drobno in odvračali njihov vstop in/ali širitev, in sicer z omejevanjem možnosti trgovcev z e-knjigami na drobno za diferenciacijo njihove ponudbe e-knjig, kar bi morda lahko vodilo do višjih cen in manj izbire za potrošnike.

(12) Poleg tega bi morda lahko pariteta zastopniških cen, pariteta promocij, določbe o zbiru kreditnih točk in zadevne določbe o obveščanju (v kombinaciji z ravnanjem podjetja Amazon, katerega cilj je pariteta maloprodajnih cen) (i) trgovce z e-knjigami na drobno odvrnile od vstopa ali širitve na trgu ter s tem krepile morebiten prevladujoč položaj podjetja Amazon na trgu, (ii) omogočale podjetju Amazon omejevati konkurenco med trgovci z e-knjigami na drobno, kar bi mu omogočalo, da bi doseglo višje provizije od dobaviteljev e-knjig, kar bi lahko na koncu vodilo do višjih maloprodajnih cen e-knjig.

(13) Ne nazadnje bi morda lahko pariteta veleprodajnih cen (i) ovirala trgovce z e-knjigami na drobno, da bi vstopili na upoštevne trge ali se na njih širili s ponudbo e-knjig potrošnikom po nižji maloprodajni ceni, kot jo ponuja podjetje Amazon, in (ii) okrepila morebitne učinke paritete izbire z zagotovitvijo, da lahko podjetje Amazon dostopa do e-knjig po najboljših veleprodajnih pogojih, če se dobavitelji e-knjig odločijo, da mu posamezne e-knjige rajši ne ponudijo.

(14) V predhodni oceni je Komisija izrazila pomisleke, da vse zgoraj opisane paritetne klavzule same po sebi pomenijo morebitno zlorabo prevladujočega položaja podjetja Amazon na upoštevnih trgih v EGP. Poleg tega je Komisija zavzela predhodno stališče, da je verjetno, da bo kombinacija različnih paritetnih klavzul, povezanih s ceno (tj. pariteta zastopniških cen, določbe o zbiru kreditnih točk, pariteta promocij, pariteta veleprodajnih cen in pariteta zastopniške provizije ([1])), paritetnih klavzul, ki niso povezane s ceno (tj. pariteta poslovnega modela, pariteta izbire in pariteta opreme), in določb o obveščanju okrepila morebitne protikonkurenčne učinke posameznih paritetnih klavzul.

([1]) Pariteta zastopniške provizije je klavzula, ki od dobavitelja e-knjig zahteva, da podjetju Amazon zagotovi zastopniško provizijo, ki je na kakršen koli način vezana na zastopniško provizijo, ki jo dobavitelj e-knjig zagotovi kateremu koli trgovcu z e-knjigami na drobno, ki ni Amazon, na podlagi pogodbe o zastopstvu.

3. GLAVNA VSEBINA PREDLAGANIH ZAVEZ

(15) Podjetje Amazon se ne strinja s predhodno oceno Komisije. Kljub temu je v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 1/2003 predlagal zaveze, da bo upošteval pomisleke Komisije glede konkurence. Glavne značilnosti teh zavez so:

(a) Amazon ne bo uveljavljal ali drugače izkoriščal nobene paritete poslovnega modela, paritete zastopniške provizije, paritete zastopniških cen, paritete opreme, paritete promocij, paritete izbire, paritete veleprodajnih cen ali določbe o obveščanju iz sporazumov med podjetjem Amazon in dobavitelji e-knjig za prodajo e-knjig potrošnikom v EGP. Amazon bo vse od teh dobaviteljev e-knjig obvestil, da teh določb ne bo več uveljavljal;

(b) Amazon bo vsakemu dobavitelju e-knjig, s katerim je sklenil sporazum o e-knjigah za prodajo e-knjig potrošnikom v EGP, ki vsebuje trenutno veljavne določbe o zbiru kreditnih točk, ponudil možnost, da sporazum prekine iz katerega koli razloga, pod pogojem, da 120 dni prej pošlje pisno obvestilo;

(c) Amazon ne bo v noben nov sporazum o e-knjigah s katerim koli dobaviteljem e-knjig vključil nobene paritetne klavzule, povezane s ceno, paritetne klavzule, ki ni povezana s ceno, ali določbe o obveščanju;

(d) trajanje zavez se predlaga za pet let od datuma, na katerega Amazon prejme uradno obvestilo o sklepu Komisije na podlagi člena 9 Uredbe (ES) št. 1/2003. Amazon imenuje nadzornega skrbnika za spremljanje izpolnjevanja zavez s strani podjetja Amazon.

(16) Zaveze so v celoti objavljene v angleškem jeziku na spletišču Generalnega direktorata za konkurenco na naslednjem naslovu:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. POZIV K PREDLOŽITVI PRIPOMB

(17) Komisija namerava na podlagi tržnega preizkusa sprejeti sklep v skladu s členom 9(1) Uredbe (ES) št. 1/2003, s katerim bodo zgoraj povzete zaveze, objavljene na spletišču Generalnega direktorata za konkurenco, postale zavezujoče.

(18) Komisija v skladu s členom 27(4) Uredbe (ES) št. 1/2003 poziva zainteresirane tretje osebe, naj k predlaganim zavezam predložijo svoje pripombe. Komisija mora te pripombe prejeti najpozneje v enem mesecu od objave tega sporočila. Poleg tega Komisija poziva zainteresirane tretje osebe, naj predložijo nezaupno različico svojih pripomb, v kateri naj izbrišejo vse informacije, ki so po njihovem mnenju poslovne skrivnosti, in druge zaupne informacije ter jih po potrebi nadomestijo z nezaupnim povzetkom ali oznako „poslovne skrivnosti“ oziroma „zaupno“.

(19) Odgovore in pripombe je treba po možnosti utemeljiti ter navesti ustrezna dejstva. Če se vam kateri koli del predlaganih zavez zdi sporen, vas Komisija tudi vabi, da predlagate morebitno rešitev.

(20) Pripombe z navedbo sklicne številke AT.40153 – E-book MFNs and related matters lahko Komisiji pošljete po elektronski pošti (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), po telefaksu (+32 22950128) ali po pošti na naslov:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË